

Budapesti Corvinus Egyetem Közéleti Fórum

2017. április 11.

A közéleti fórum összehívását az egyetemi vezetés április 4-i az egyetemi polgárokhoz szóló körlevele indokolta, melyet a Lex CEU-ra adott nyilatkozatokat követően írt az egyetem rektora és kancellárja. A fórumon három előadás hangzott el, melyeket vita követett. A beszélgetést *Deák Dániel*, a Gazdasági Jogi Tanszék egyetemi tanára, a Közalkalmazotti Tanács elnöke moderálta.

Bevezető előadásában Deák Dániel a Lex CEU-t jogi és humánpolitikai abszurdumnak nevezte. Képtelenség, hogy a demokratikusan megválasztott kormány egy betanított munkásokat foglalkoztató gumibroncs gyár Magyarországra települését minden eszközzel segíti a környezeti megfontolások ellenére is, míg egy magasan képzett munkaerőt alkalmazó nemzetközi egyetemet ellehetetlenít. Ez teljesen szembe megy a tudásalapú gazdaság gondolatával.

Jogi szempontból a CEU március 30-án minden tekintetben szabályszerűn működött, amit az Oktatási Hivatal is igazolt. Március 31-én Orbán Viktor mégis csalónak nevezte az egyetemet. Miért is lenne csaló? Az érv az, hogy egyetemnek nevezi magát, miközben nincsen alapszakos BA képzése, illetve amerikaiak, annak ellenére, hogy nincs képzése az Egyesült Államokban. Ám New York állam bejegyezte, és akkreditálva van. A törvénnyel Magyarország azt firtatja, hogy mi a jogos New York államban. Emellett, ha az egyetem csalna, akkor a bírósági eljárás lenne ennek megállapítására a megfelelő. Ám a kormányzat tudja, hogy ez nem igaz, és így a bírósági út nem járható – ezért volt szükség a törvény módosítására.

A Lex CEU megsérti a tanszabadságot és a tudományos szabadságot – még ha erről Áder János nincs is meggyőzve. Azonban az alkotmánybíróság 2005-ös határozatában ezeket a témákat hosszan elemzi, és annak alapján egyértelmű, hogy a törvény az alkotmánybírósági megfontolásoknak nem felel meg.

A törvény szintén nem felel meg a jogállamiság követelményeinek – a rögtönzött eljárás nem illik egy civilizált államhoz és sérti a jogbiztonságot.

A törvény diszkriminatív, hiszen egyetlen piaci szereplőt céloz, sajátos feltételeket fogalmazva meg, amelyek másra nem vonatkoznak. Az Andrassy vagy a Pázmány kapcsán vannak államközi szerződések. A piac befolyásolásának igénye persze nem újdonság a jelenlegi kormányzati gyakorlatban, hisz ugyanez történt a reklámadó kapcsán is.

A kormányzat azt állítja, hogy nem támaszt lehetetlen feltételt, ám ez hamis, hiszen ha nincs államközi szerződés, a CEU nem működhet. Ráadásul nem veszi figyelembe azt a fajta kulturális szakadékot, ami fennáll a kontinentális Európa és az Egyesült Államok között. Az USA-ban az iskola magánügy, és nem szövetségi hatáskör. Nincs szabályozás a diplomák

ekvivalenciájára sem, mivel a diploma értékének megítélését a piacra bízzák. Az akkreditáció állami szinten folyik szigorú törvényességi kritériumok alapján.

Míg az állami egyetemeken a kancellárok kiiktatták az egyetemi autonómiát, a CEU-t a szabályozási környezet megváltoztatásával igyekeznek ellehetetleníteni. Korábban egy OECD tagországban bejegyzett egyetem minden külön feltétel nélkül indíthatott képzést, míg a jelen szabályozás alapján ehhez már állami engedélyre van szükség, miután az OECD kitélt Európai Gazdasági Térségre változtatták. Szintén a működést nehezíti, hogy míg korábban 3. országok polgárai amennyiben felsőoktatási intézménybe jöttek, automatikusan megkapták a munkavállalói engedélyt, ez az új törvény alapján már nem így van.

Összességében a törvény üzenete, hogy bármikor bárkivel bármi megtörténhet, és egyik napról a másikra megváltoztathatóak a törvények és életünk feltételei.

Csaba László, a CEU és a Corvinus egyetemi tanára Orbán Viktor hétfői parlamenti beszédével kezdte hozzászólását. A miniszterelnök állítása az volt, hogy mi nem zárunk be egyetemet, hanem egyetemet alapítunk. Számos magyar egyetem nevét és alapítóját felsorolva az előadó értetlenkedésének adott hangot azzal kapcsolatosan, hogy vajon mire is vonatkozhatott az állítás. Ez rámutat arra a problémára, hogy a CEU-val kapcsolatos vitában minden mondat szemantikailag helyes, de a tartalma teljesen más, mint amit állítanak.

A CEU-t 1991-ben hozták létre amerikaiak, és New York államban jegyezték be. Kezdetben Prágában illetve Varsóban működött, 1996-ban költözött Budapestre. A new yorki akkreditációt 5 évente kell megújítani, és 10 évente érkezik egy nagy bizottság, hogy ellenőrizze.

A CEU működési modellje nagyon hasonló más amerikai egyetemekhez. 1866 óta működik az American University of Beirut, ami szintén az USA-ban van akkreditálva, és van egy fogadó állama, ami időről időre változhat.

A CEU 1993 és 2002 között szervesen beépült a magyar tudományos életbe. Ezt a kapcsolatot volt hivatva szimbolizálni az a gondolat, hogy a CEU a magyar akkreditációt is megszerezze. Hosszas tárgyalások után 2005-ben kötötte meg George Pataki és Medgyessy Péter azt az államközi megállapodást, ami ezt lehetővé tette. Ez azonban nem változtatott azon, hogy a CEU amerikai egyetem. A hallgatók 95%-a nem is szerez magyar diplomát, mert nincs rá szüksége. Ez alól kivétel néhány belorusz, türkén és üzbég hallgató, akiknek az amerikai diplomát nem, de a magyar diplomát a szovjet érából fennmaradt szabályozások miatt elfogadják.

Szintén fontos, hogy mit minek nevezünk. A kormányzati kommunikáció rendszeresen Soros egyetemet emleget, annak ellenére, hogy az egyetem működésébe az alapítónak nincs beleszólása. 2007 óta van az alapítvány (endowment), aminek van egy felügyelő bizottsága, ami döntéseket hoz. Emellett van az egyetem, amit szintén egy felügyelő bizottság irányít, illetve az ügyvezetés. Sorosnak nincs beleszólása a működésbe.

A törvény fő problémáit Csaba László 5 pontban foglalta össze:

- Visszamenőleges hatály: a CEU 26 évig működött törvényesen, utólag nem lehet előírni új feltételeket. Az államközi szerződés igényét az újonnan nyitó egyetemekre lehet alkalmazni, pl. a kazah Nazarbajev egyetemre.
- Tanszabadság sérül: ha a kormány nem írja alá az államközi szerződést, vagy feltételekhez köti, akkor ez a probléma fennáll.
- Tartalmi kérdések: az MTA három érintett osztálya (I, II, IX) illetve a Magyar Idegtudományi Társaság állásfoglalást fogadott el arról, hogy a CEU-n folyó munka a legmagasabb szakmai minőséget képviseli. Milyen csalásról van akkor szó?
- Lobbisták/ügynökök regisztrálásának igénye: az egyetem se nem lobbista, se nem ügynök, se nem civil szervezet.
- Palkovics László azt állítja, hogyha a CEU nem felel meg az új szabályoknak 2018. januárig, akkor nem vehet fel új hallgatókat. Ez is a tanszabadság sérülését jelenti. Ha fennáll a törvénysértés, azt bíróságnak kell megállapítania.

Összességében elmondható, hogy a CEU ügyében semmi sem úgy van, ahogy a kormányzat kommunikálja. Csaba László ezért Lázár János nyilatkozatát idézte, mely szerint a kormányzatnak semmi baja a CEU-s oktatókkal vagy hallgatókkal, csak Soros Györggyel van. Akihez az egyetemnek már nincs köze. Itt felmerül, mi történik akkor, ha mindenkivel ily módon bánnak – Csaba László szerint az irány nyilvánvalóan Kelet.

A kérdés ezután az, hogy mit tehet egy ilyen helyzetben az egyetemi polgár. Csaba László szerint az egyetem feladata, hogy embert és polgárt neveljen, azaz ne alattvalót. Ha valaki csatlakozik a Nobel-díjasokhoz vagy az MTA közleményeihez, azzal nem sérti az egyetem hírnevét. Utóbbi akkor valósulna meg, ha a Fradi futball huligánjaival randalírozna.

Végül Csaba László elmondta, hogy a CEU mindenképpen marad, szabályosan működik, és nem követett el törvénysértést. Az alapító kiválóan döntött, amikor Budapestre hozta – tőlünk keletre már bezárták volna, nyugaton pedig felesleges lenne.

A fórum harmadik előadójaként *Hadas Miklós*, a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar egyetemi tanára a Corvinus vezetésének április 4-i és 10-i levelét elemezte. Külön üdvözölte az utóbbit, amelynek fontos eleme, hogy kiemelte az egyetemi polgárok vélemény-nyilvánításának szabadságát és mentegetőzött, hogy a korábbi közlemény félreértésekre adott lehetőséget. Ezt követően azonban elmondta, hogy a második közleménnyel is vannak problémák.

A második közlemény annak az alapelvnek a tiszteletére kéri az egyetemi polgárokat, hogy „egyéni – ennek megfelelően sokszínű és eltérő – állásfoglalásaink során ne tüntessük fel negatív színben a Közgázt, amelyre méltán lehetünk büszkék, miközben más intézmények erősségeit is elismerjük.” A negatív szín kitétel azonban meglehetősen homályos. Tekinthejtük-e ennek alapján tiltott állításnak azt a kijelentést, hogy a Corvinus főépülete

ronda? Ez nem egyértelmű, ráadásul egy ilyen mondat elsősorban a szerzőjéről mond véleményt, hisz az épület szépségéről konszenzus van.

A levélben szintén problémás, hogy evidenciának tekinti, hogy a Corvinusra méltán lehetünk büszkék. Az elmúlt hetekben az előadó több konferencián is mentegetőzni kényszerült az egyetem miatt. Az amerikai sajtó (*New York Times*, *Slate*, *Foreign Policy*) számos portré cikket közölt Gorka Sebestyénről, Trump elnök tanácsadójáról [a cikkek apropója, hogy kiderült, Gorka a vitézi rend tagja, ami az USA-ban szerepel a tiltott náci szervezetek listáján]. Minden cikkben szerepelt, hogy Gorka a Corvinus-on szerezte a PhD fokozatát. A *Foreign Policy* magazin a disszertációról alapos elemzést is közölt, amelyben Gorka tudományos teljesítményét borzalmasnak nevezték (terrible scholar). Kiemelték, hogy a témavezetőnek, Láncki Andrásnak nem szakterülete a terrorizmus, ám az autoriter miniszterelnök, Orbán Viktor fontos támogatója. A nyugati kollégák olvassák ezeket az írásokat, és Corvinus-os oktatóként immár nem csupán az országot, hanem az egyetemet is mentegetni kell.

Ilyen helyzetben mit lehet tenni? A vezetőknek először is fontos lenne világosan fogalmazni, illetve nyíltan kiállni a CEU mellett. Tanárként felelősségünk a minőség garantálása, hogy ne lehessen kétes értékű PhD fokozatokat szerezni. Szintén ne adjunk ki angolul alig beszélő kínaiaknak egyetemi diplomát. Mindezzel az oktatók partnerek abban, hogy a Corvinus megfelelő presztízsű egyetem legyen. Jelenleg a cél elsősorban a jó hírnév visszaállítása lehet.

A három előadó után a résztvevők hozzászólásai következtek.

Ádám Zoltán, az Összehasonlító és Intézményi Gazdaságtan Tanszék adjunktusa arról beszélt, miért is fontos a mai rendezvény. Azért, mert aggódunk a CEU-ért és magunkért. Mindannyian tudjuk, hogy a CEU-ügy nem csak a CEU-ról szól, hanem Magyarországról szól. Ami a CEU-val történik tarthatatlan, mert a nyers – demokratikus jogállami eszközökkel nem korlátozott – kormányzati nyomulásnak szolgáltat ki egy kimagasló tudományos értékekkel rendelkező akadémiai intézményt. Ez sajnos nem igazán újdonság: jól illeszkedik az elmúlt évek gyakorlatába. Nagyon sok minden más is kiszolgáltatottá vált a nyers, demokratikus jogállami eszközökkel nem korlátozott kormányzati nyomulásnak. Ez minden alkalommal túrhetetlen volt, és mi nem voltunk elég hatékonyak a megállításában. Most már nem szeretnénk eltérni. Hatalmas tétje van annak, hogy a CEU melletti kiállítás a demokrácia és a jogállam melletti általános kiállássá terebélyesedik-e a következő hónapokban. Az a tét, hogy Magyarország politikai értelemben európai vagy közép-ázsiai ország lesz-e a belátható jövőben.

Mi a mi feladatunk ebben a helyzetben? Az a feladatunk, hogy világossá tegyük a preferenciáinkat. Hogy elmondjuk országnak-világnak, hogy mi jogállamot akarunk. Akadémiai szabadságot. Egyetemi autonómiát. Az emberi és politikai szabadságjogok általános tiszteletét. A civil szervezetek és a menekültek jogainak tiszteletét is. Sőt, a bornírt EU-ellenes kormányzati demagógia – a közpénzen folyó közvélemény- és közmoraliszennyezés – beszüntetését is akarjuk. Azaz egy normális, jog- és szabadságtisztelő, a

mindenkori kormányát – legyen az bármilyen politikai összetételű – jogállami normáknak alávető országot akarunk.

Ma a CEU, holnap valaki más. Ma a menekültek és a civilek, holnap egy másik hivatalosan kinevezett közellenség. És mindennek tetejébe az európai hovatartozásunk szimbolikus – és időnként tényleges politikai – megtagadása. Ez az, amit nem fogadhatunk el. És nem is fogunk elfogadni. Kiállunk a CEU-ért, és kiállunk – mert a saját jól felfogott érdekünkben nem is tehetünk mást – mindazokért, akik a nyers, demokratikus jogállami eszközökkel nem korlátozott kormányzati nyomulás áldozatává válnak.

Mi, corvinusosok, egyenként, és ha úgy látjuk jónak, közösen is. Fenntartjuk magunknak a jogot a kollektív cselekvésre. Biztató és örömteli, hogy a Rektor úr a tegnapi napon megerősítette a nyilvános politikai állásfoglaláshoz fűződő jogunkat. Köszönet érte. De jó lenne, ha ezt nemcsak a dolgozói listán kiküldött körlevélben tenné meg, hanem olyan kommunikációs felületen is, ami a hallgatók és az egész érdeklődő közvélemény számára közvetlenül hozzáférhető. Szabad egyetemi polgárok vagyunk, és jó, ha mindenki tudja, hogy az egyetem vezetése elismeri – mi több: védi – ezt a szabadságot. Ez azért is rendkívül fontos, mert az első rektori-kancellári körlevelet több hallgató is a véleményszabadság korlátozására vonatkozó egyetemvezetői igényként értelmezte. Fontos, hogy megtudják: nincs ilyen egyetemvezetői igény. Mert egy egyetemen semmi és senki nem fontosabb, mint az, hogy a hallgatók hogyan szocializálódnak a jövőre. Ez mindannyiunk felelőssége.

Ádám Zoltán beszédére reagálva Deák Dániel elmondta, hogy a 2012-2013-as tüntetések során végig a magyar polgárokhoz beszélt. Ők a felelősök azért, hogy ide jutottunk. Most úgy tűnik, valami megmozdult, olyanok is, akik eddig tőrtek és hallgattak.

Következő felszólalóként *Balogh Zsolt György* arra hívta fel a figyelmet, hogy a véleménynyilvánítási szabadság elidegeníthetetlen jog, nem a rektortól függ. A Lex CEU tágabb kontextusában pedig fontos felismerni, mekkora veszélybe sodorja a kormány a határon túli magyar egyetemeket, pl. a Sapientia-t. A környező országokban is van épp elég nacionalista örült, akiket ilyen ügyekkel fel lehet tüzelni. Ebben a kontextusban hatalmas felelőtlenség, és a nemzeti érdekekkel szemben áll ez a törvény.

Toronyai Gábor, a Politikatudományi Intézet egyetemi docense azzal kezdte, hogy magától a fórumtól már jobban érzi magát. Fia most végez a CEU-n, ezért személyesen is érintett. Amellett érvelt, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának a kérdését tovább kell vinni a kari tanácsokba és a szenátusba, hogy erről senkiben ne maradjon kérdés.

A CEU ügy tétjét a politikum szintjén kell kezelni, azaz rendkívüli helyzetként. A kérdés az, hogy milyen politikai környezetben akarunk élni. A magyar társadalom szintén a Lex CEU még nem meghatározó, 200-300 ezres tüntetés esetén lenne az. A felsőoktatás számára azonban ez az ügy már politikum. A tudományos autonómia kapcsán nincs megosztottság, hallgatók és oktatók egységesen álltak ki, és ezt meg kell tartani. Ebben a kérdésben nem engedhetünk.

Sipos Júlia, a Corvinus kommunikációs vezetője azzal kezdte, hogy a Magyar Rádió munkatársaként is sokat kellett mentegetőznie az országban történő események miatt. Egy idő után ráébredt, hogy nem felelhet mindenért, mindenki egyénileg felelős a saját tetteiért. A saját szerepét abban látja, hogy bemutassa a Corvinus-os oktatók tudományos teljesítményét – néhány év múlva Gorka Sebestyénre senki nem fog emlékezni, míg Kornai Jánosra igen. Van mire büszkének lenni a Corvinus-on.

Deák Dániel a fentiekre reagálva azt vetette fel, hogy mit tehetünk azért, hogy reputációja legyen az egyetemnek. A kritika szabadsága az értelmiségi lét alapja. Ám mit jelent az, hogy egyénként hivatkozunk az egyetemre, ahol dolgozunk?

Rosta Miklós válaszában különbséget tett tudományos és közpolitikai ügyek között. Az egyetem jó hírneve kapcsán fontos, hogy a szakmai normákat betartva publikáljanak az egyetem oktatói. Közpolitikai ügyekben az egyetemnek nincs hivatalos álláspontja, ezért ilyen kérdések véleményezése kapcsán a rektornak nincs nagyobb szava, mint az egyetem többi polgárának. A kancellár hatásköre az egyetem pénzügyeire vonatkozik. A közéleti vitákban megszólaló kollégák kapcsán az egyetem büszke lehet arra, hogyha a nyilatkozók neve alá kiírják a Corvinus-t. A Lex CEU megállítása Magyarország számára kritikus jelentőségű. Az illiberális rendszernek van egy genetikai motorja, ami nem tud leállni, és évek óta bontja a jogállamiságot és támadja a független intézményeket. Most már az egyetemek következnek. Le kell állítani, az egyetemi autonómiát meg kell védeni. Mindebben kulcsszerepe van a fiataloknak.

Békés Csaba szerint is fordulópont van az országban. Az akadémiai szférát eddig nem bolygatták, bár az egyetemek átszervezésével kísérletek azért voltak. Ma már nincs mentség azok számára, akik értelmiségként nem szólalnak fel a rendszer ellen. A CEU jó alkalom, mivel a kormányzat elkalkulálta magát. A nemzetközi tiltakozásra valószínűleg számítottak, de a magyarra nem – azt gondolhatták, hogy a CEU-val szembeni irigység a túlterhelt, önkizsákmányoló módon élő magyar egyetemi oktatókban a törvény támogatására vagy legalábbis elfogadására sarkallja őket. De nem így történt. A CEU ügye kapcsán a magyar társadalom végre megszólalt, és kiállt a demokrácia mellett. Felismerte, hogyha ezt a CEU-val meg lehet tenni, ami egy fillér állami támogatást nem kap, akkor bármit meg lehet tenni egy magyar állami egyetemmel. Ki kell mondani, hogy eddig és ne tovább. Olyan tiltakozást kell szervezni, hogy ne merjenek hozzányúlni az akadémiai szférához.

A jelenlegi hatalomkoncentráció meghaladja a Rákosi korszakét. Akkor egy négyes fogat volt, nem egyszemélyi uralom. Ma, ha Orbán Viktor kitalálja, hogy minden óvodát lilára kell festeni, három nap múlva megkezdődnek a munkálatok. És nincs ember, aki ezt megállítaná. Ráadásul az értelmiség lázadása kevés egy olyan országban, ahol az információ egyre szűkebb rétegekhez jut el. Most is sokan vagyunk, de nem elegendő, ennek fórumnak az egyetem legnagyobb előadójában kellene lenni. Az emberek félnek, a saját tanszékén a Corvinus petícióját 26-ból heten írták alá, pedig mindenki egyetértett vele. Tőle is azt kérdezték, hogy nem fél-e. De mitől is kellene félni – minél többen vagyunk, annál kevesebb az ok a félelemre. Jelenleg formálisan még demokrácia van, vannak jogaink. Ezekkel a jogokkal élni kell.

Hadas Miklós örült a hallgatói megszólalásoknak, de sajnálkozott amiatt, hogy most az oktatók radikálisabbak, pedig a hallgatóknak kellene rájuk nyomást gyakorolni. Az ott ülő hallgatóknak azt tanácsolta, hogy adják tovább a társaiknak, nem kell félni. Komolyan vesszük az egyetemi vezetőség állásfoglalását a véleménynyilvánítás szabadságáról.

Juhász Pál, a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar tudományos munkatársa elmondta, hogy a helyzet emlékezteti 1979-re, amikor a Charta kapcsán gyűjtöttek aláírásokat. Négyszemközt mindenki egyetértett, de nyilvánosan nem mert. Ilyenkor az irónia, a csúfolódás jobban oldja a félelmet és a gátlásokat, mint a szembenállás. Ha az egyetemi vezetőség ujját emelget, akkor legyen világos, miről van szó.

Deák Dániel elmondta, hogy az oktatók tiltakozása önmagában keveset számít. Akkor lesz súlya a mondandójuknak, ha a hallgatók melléjük állnak. Ez történt 2012-2013-ban. A hallgatók adtak erőt a tiltakozásoknak.

Kelemen Zoltán, a Nemzetközi Intézet tanársegédje azt a kérdést vetette fel, hogy volna-e értelme egy sztrájknak, és volt-e erről egyeztetés.

Deák Dániel válaszában elmondta, hogy folyamatosan napirendben van a sztrájk. 2012/2013 telén Szegeden ún. aktív sztrájkot tartottak, amikor órák helyett tetszőleges témákról tartottak előadásokat. A magyar sztrájkgyakorlat rendkívül restriktív, és szinte lehetetlen ezzel az eszközzel élni. Csak vadsztrájkról, azaz polgári engedetlenségről lehet szó. Ilyen esetekben tudatos jogsértésre kerül sor, és ezért a szervezőknek különleges felelősségük van. A Tanítanék mozgalom tavaly tartott egy 2 órás sztrájkot, azaz a tiltakozás e formája nem precedens nélküli. Azonban kérdés, hogyan tudjuk megszervezni magunkat. Talán a görög üzemmód lehet példa, ahol nem nagyon foglalkoznak a törvényességgel, ha úgy érzik, igazuk van, sztrájkolnak.

Hadas Miklós a fentiekhez hozzátette, hogy az Oktatói Hálózat oldalán volt szó sztrájkokról, de ennek csak akkor van értelme, ha tömeges. Most nem egy 1000 fős teremben ülünk, ami mutatja az ötlet korlátait is.

Deák Dániel javasolta, hogy azért nézzük inkább a dolog jó oldalát – már maga a fórum létrejötte is nagy dolog. Most az a kérdés, hogyan tovább.

Sárosi Mária a mostani fórum nyilvánosságáról érdeklődött. Egy rövid összefoglalót be lehetne tenni a Corvinus hírekbe, vagy ha ezt nem engedi a kommunikációs iroda, akkor a szakszervezeti honlapra, ahol szintén lehetőség van eljuttatni a hírt a közvéleményhez.

Révész Tamás, a Közgazdaságtudományi Kar tudományos főmunkatársa arról beszélt, hogy csatatéren vagyunk, és ahol háború van civilek is meghalnak [utalva Csaba László a Heti Válaszban megjelent interjújára]. Kiemelte a kormányzati dezinformációs kampányt, amihez az EMMI délelőtti közleményét használta fel példaként. Elmondta, hogy feltehetően nem nekünk íródott, egy törzsi háborúban az akadémiai szféra teljesen félre van söpörve. Soros egyetemről és bezárásról írnak, mikor nem Soros egyetem van, és nem bezárás, hanem betiltás. 1950-ben a szerzetesrendeket sem lehetett feloszlatni csak betiltani. A magyar

kormány egyrészt hangsúlyozza a jó szándékát, másrészt meg azt kommunikálja, hogy ki akarja iktatni a Soroshoz kötődő szervezeteket. A CEU létét teljesíthetetlen feltételekhez köti irreális határidőkkel – 6 hónapon belül kellene államközi szerződés és egy USA alkotmánymódosítás egyszerre. A tiltakozások magyarázataként pedig a külföldi szervezetek nyomásgyakorlását jelölik meg – a magyar bevándorlás politikára. Pedig itt kivándorlás politikáról van szó, hiszen a CEU-val a legjobbak mennek el. Ilyen dezinformációs kampányok idején az akadémiai szféra fegyvere a civilizált beszéd, és a törzsi háború lefegyverzése.

Király Gábor a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar adjunktusa a szervezeti szociológia tanulságait emlegette a hallgatás és félelem kultúrájáról. Azokban a szervezetekben, ahol ez eluralkodik, jelentősen romlik a teljesítmény. A mostani légkörben a Corvinus is sérül. Emiatt fontos lenne, hogy erről a vezetőséggel megbeszélést folytassunk.

Csaba László zárszavában elmondta, hogy hálás az összejövetelért, ahol sok mindenki sok szempontból elmondta ugyanazt. A párbeszédet a kormányzattal feleslegesnek nevezte, hisz ők újbeszélt beszélnek, mi pedig magyarul, ezek pedig nem kompatibilisek. A fórumon a hallgatók mondták el a lényegét. Minél több fórumon, minél többen beszélgetnek ezekről a kérdésekről, annál jobb. Ő szívesen elmegy bárhova, ahova meghívják beszélgetni. Ma a rektor úr elfoglalt volt, és nem tudott velünk beszélgetni, de ahogy a példa mutatja, az ilyen eseményekhez nem szükséges a vezetőség jelenléte. A szavaknak valóban ereje van.

Hadas Miklós a mostani fórum jegyzőkönyvének eljuttatását javasolta az egyetem minden polgárához. Szintén javasolta, hogy szervezzük olyan fórumot, ahol az egyetem vezetőivel is beszélhetünk ezekről a kérdésekről.

Juhász Zsuzsanna, a Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok Kar docense, az egyetemi szakszervezet titkára felajánlotta a szakszervezeti honlapon történő megjelenést. Elmondta, hogy a CEU ügyében nem szólalt fel a tagság, de bármilyen rendezvénynek szívesen mögé állnak, most is ők szervezték a termet.

Végül Deák Dániel azt kérte, hogy a mai rendezvény oldalát illetve a Corvinus-osok a CEU-ért oldalt mindenki lájkolja, hogy minél több emberhez eljusson.

Az elhangzott oktatói hozzászólások kiegészültek a rendezvényen résztvevő egyetemi hallgatók véleményével, melyet összefoglalva közlünk, részben azért, mert a hallgatók megfogalmazták félelmüket.

- elhangzott, hogy az egyetemen a hallgatók a CEU-ért facebook csoport alapítottak, egyetértettek azzal, hogy a CEU-t meg kell védeni, az ügy a teljes magyar felsőoktatás ügye. A csoport április 25-re hallgatói fórumot szervez a szakkollégiumokkal közösen.

Deák Dániel üdvözölte a kezdeményezést, hisz a mostani fórum csak a kezdet, ezt további rendezvényeknek kell követniük.

- PhD hallgatók szerint a tudományban a szavaknak súlya van. A tudományos közösségnek, mivel mélyebben látja át a folyamatokat, az egész társadalom felé felelősége van. Felelőség az, hogy megvédjük az egyetemi autonómiát és a jogállami normákat. Fel kell emelni a szavunkat a megtámadottakért, mikor bármikor mi is azzá válhatunk. A fiatalok ma már tudják, hogy az országhatáron nem áll meg az, hogy kikkel tartozunk egy csoportba.
- a Corvinus hallgatói média központ vezetője elmondta, hogy április kiadványukban már írtak a Corvinus-os petícióról, és igyekeznek felületet biztosítani a CEU ügyről való párbeszéd érdekében szervezett fórumoknak és kezdeményezéseknek,
- az egyik hozzászóló a diákok félelméről beszélt. Személyesen tapasztalja, hogy a rektori leveleknek a hallgatókra nagy hatásuk volt, félnek, hogy a CEU melletti kiállításuk miatt esetleg rosszabb értékelést kapnak a szakdolgozatukra. A rektori levelet a hallgatásra való felhívásként értelmezték. Fontos lenne ebben az ügyben a nyilvánosság, és a hallgatókat jobban bevonó fórum.
- más hallgató is megerősítette az előbbi megállapítást. Hallgatótársai között ugyanezt a félelmet tapasztalta. Pedig a hallgatók nagyobb biztonságban vannak, mint az oktatók

Deák Dániel a fentiekkel kapcsolatosan rámutatott arra, hogy a félelem légkörében eltorzul a jellem, nem akarunk ilyen világban élni.

- egy felsőbb éves hallgató azzal kezdte hozzászólását, hogyha Orbán Viktor kitalálja, hogy az óvodákat lilára kell festeni, akkor tudható, hogy Mészáros Lőrinc már megvette azt a gyárat, ami a lila festéket előállítja. A diákoknak nagyon fontos szerepük van az ellenállásban. Ebben az esetben azonban a hallgatók számára nem világosak a jogaik és a felelőségük, illetve maga a Lex CEU sem. El kell mondani nekik, felvilágosítás szükséges. 200-300 000 ember nem ért meg ilyen összetett ügyeket, le kell egyszerűsíteni. A felemelt ujjtól viszont megijednek. Most még nem elég nyilvánvaló, miért vagyunk elégedetlenek.
- elhangzott két javaslat. Egyrészt a belső kommunikációt sokkal hatékonyabbá kellene tenni, mert jelenleg teljesen esetleges, kihez milyen információ jut el. Másrészt, hogy a tiltakozás formájaként a közösségi vélemény sokkal többet ér, mint az egyéni.

A rendezvény ezzel véget ért.

Budapest, 2017. április 11.

A jegyzőkönyvet készítette: *Győrffy Dóra*, egyetemi tanár, BCE-KTK Összehasonlító és Intézményi Gazdaságtan Tanszék.

